

Iwona MICHALSKA-POŻOGA
Katedra Procesów i Urządzeń Przemysłu Spożywczego
Politechnika Koszalińska

System RASFF a bezpieczeństwo żywności i żywienia w Unii Europejskiej

Streszczenie

W pracy zaprezentowano europejski system szybkiego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach – RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed). Przedstawiono jego strukturę wraz z procedurami i mechanizmami jego działania. Opisano zasadę działania punktów kontaktowych w poszczególnych krajach UE na przykładzie Polski. Następnie przeanalizowano skuteczność działania systemu RASFF w okresie 6 lat.

Słowa kluczowe: RASFF, bezpieczeństwo żywności i żywienia, Unia Europejska

RASFF system and food safety and nutrition in the European Union

Summary

The paper presents the European Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF. It contains the structure and the mechanisms of its action, principles of operation of Contact Points across the EU, for example Polish. Then it has been considered the effectiveness of the RASFF system in the space of six years.

Key words: RASFF, food safety and nutrition, the European Union

Wstęp

Państwa należące do Unii Europejskiej objęte są polityką swobodnego przemieszczania się towarów wewnątrz krajów Wspólnoty. Polityka ta wypracowywana przez 17 lat (od 1985 do końca 1992), w swoim ostatecznym kształcie weszła w życie z dniem 1 stycznia 1993 roku. Polityka swobodnego przemieszczania się towarów prowadzona jest w celu ustanowienia jednolitego rynku wewnętrznego Unii, gdzie ustanowiono obszar swobodnej cyrkulacji ekonomicznej. Swobodny przepływ żywności przyczynia się w znacznym stopniu do rozwoju interesów socjalnych i gospodarczych krajów i obywateli Unii Europejskiej. Jednak poza pozytywnymi aspektami prowadzonej polityki, rośnie realne niebezpieczeństwo przedostania się na teren krajów UE towarów mogących spowodować zagrożenie zdrowia publicznego. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego, w szczególności w aspekcie żywności i żywienia człowieka, a także, zachowania zaufania konsumentów do żywności, wprowadzono w obrębie całego łańcucha żywnościowego, skoordynowany i zintegrowany system, który pozwala na wczesne przewidywanie zagrożeń i szybkie podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Struktura i zasada działania systemu RASFF

System RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) jest europejskim systemem szybkiego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach. System ten został ustanowiony Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002, w ramach, którego określono: ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołano Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, a także ustanowiono procedury w sprawie bezpieczeństwa żywnościowego (Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002; Ledzion i in. 2010). Powołanie tego systemu miało na celu zwiększenie odpowiedzialności i wzmocnienie współpracy państw UE, w celu skutecznego ograniczania wprowadzania do obrotu niebezpiecznej żywności i pasz przeznaczonych do żywienia

zwierząt. Szczegółowe zasady funkcjonowania RASFF, w tym procedury przekazywania różnych rodzajów powiadomień, określono w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 16/2011, ustanawiającym środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt.

System RASFF obowiązuje we wszystkich krajach Unii Europejskiej i w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), który obejmuje Norwegię, Lichtenstein i Islandię, a także jest dostępny dla krajów trzecich i organizacji międzynarodowych po podpisaniu umów z UE o wzajemności i poufności.

Struktura systemu RASFF

System RASFF dla sprawnego działania zbudowany jest na zasadzie sieci, do której należą: członkowie UE, Komisja Europejska i Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (European Food Safety Authority – EFSA). Komisja Europejska jest organem, do którego w pierwszej kolejności wpływają powiadomienia o zagrożeniach. Zadaniem Komisji jest ocena każdego wpływającego powiadomienia i rozpoznaczenie go wśród pozostałych członków systemu, a także nadzorowanie działania całej sieci. Natomiast zadaniem EFSA jest ocena otrzymanego powiadomienia oraz informowanie o ryzyku związanym z łańcuchem żywnościowym. EFSA zajmuje się wydawaniem opinii naukowych oraz doradztwem, wspierając w ten sposób Komisję Europejską oraz państwa członkowskie UE w sprawnym i szybkim podejmowaniu decyzji w zakresie działań prowadzonych w celu zapewnienia ochrony konsumentów. Członkowie sieci RASFF, są zobowiązani, w celu ich reprezentowania i zagwarantowania skutecznej i szybkiej komunikacji, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 178/2002, wyznaczyć punkt kontaktowy na terenie swojego kraju. Każdy z członków sieci wyznacza tylko jeden punkt kontaktowy. Zadaniem członków sieci jest zapewnienie prawidłowej i skutecznej komunikacji pomiędzy swoimi punktami kontaktowymi

i odpowiednimi organami na obszarze swojej jurysdykcji, jak również między punktami kontaktowymi a punktem kontaktowym Komisji Europejskiej. Aktualny wykaz KPK prowadzi i udostępnia punkt kontaktowy Komisji Europejskiej (Rozporządzenie (WE) 178/2002; Stankiewicz 2012).

Zasada działania systemu RASFF

W chwili, kiedy do krajowego punktu kontaktowego dociera informacja o możliwości trafienia na rynek produktu zagrażającego bezpieczeństwu żywności, obowiązkiem tego punktu jest: zidentyfikować produkt, oszacować zagrożenie na podstawie testów i analiz reprezentatywnych dla oceny zagrożenia bezpieczeństwa żywności, a także zebrać dane na temat przeprowadzonych testów, którym był poddany produkt oraz informacje na temat jego pochodzenia (Bodnar 2012).

Według Rozporządzenia (WE) 178/2002, w ramach systemu RASFF państwa członkowskie jak najszybciej powiadamiają Komisję Europejską o (Ledzion i in. 2010; Stankiewicz 2012):

a) każdym przyjętym przez nie środkiem, wymagającym szybkiego działania, którego celem jest ograniczenie wprowadzania na rynek lub zmuszenie do wycofania z rynku, albo wycofanie żywności lub pasz w celu ochrony zdrowia ludzkiego;

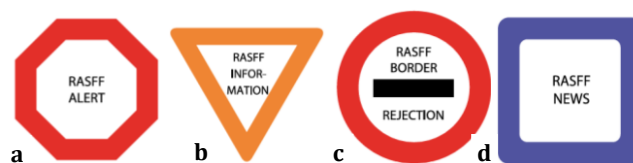
b) każdym zaleceniu lub uzgodnieniu z profesjonalnymi podmiotami, których celem jest, na podstawie fakultatywnej lub obowiązkowej oceny, ochrona, ograniczenie lub wprowadzenie specyficznych warunków, co do wprowadzania na rynek lub do ostatecznego spożycia żywności lub pasz, ze względu na poważne ryzyko dla zdrowia ludzkiego, wymagające szybkiego działania;

c) każdym odrzuceniu, związanym z bezpośrednim lub pośrednim ryzykiem dla zdrowia ludzkiego, partii, kontenera, albo ładunku żywności lub pasz przez właściwy organ na posterunku granicznym Unii Europejskiej.

Powiadomieniu powinno towarzyszyć szczegółowe wyjaśnienia o powodach działania podjętego przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, z którego powiadomienie zostało wysłane. W ślad za tym, we właściwym czasie, przekazuje się informacje uzupełniające.

Komisja po otrzymaniu powiadomienia wraz z informacjami wyjaśniającymi ma obowiązek natychmiast przekazać je wszystkim członkom sieci. W przypadku, kiedy produkt jest odrzucony przez właściwy organ na posterunku granicznym w UE, Komisja ma obowiązek pilnie powiadomić o próbie takiego importu wszystkie pozostałe posterunki graniczne w UE, jak również państwo trzecie, z którego pochodzi towar. System RASFF działa również odwrotnie, a mianowicie, gdy środek spożywczy lub pasza, które stały się przedmiotem powiadomienia w systemie wczesnego ostrzegania, zostały wysłane do państwa trzeciego, to Komisja ma obowiązek powiadomić władze kraju, do którego towar z obszaru UE został wysłany.

Komisja, w zależności od występującego stopnia zagrożenia, przekazuje powiadomienia w jednej z czterech dopuszczonych form: powiadomienie alarmowe, powiadomienie informacyjne, odrzucenie produktu na granicy, d) inne (Rys. 1a,b,c,d).

Rys. 2. Rodzaje symboli powiadomień stosowanych przez Komisję Europejską w zależności od stopnia zagrożenia: a) powiadomienie alarmowe, b) powiadomienie informacyjne, c) odrzucenie produktu na granicy, d) inne (Rozporządzenie Komisji (UE) nr 16/2011)

Fig. 2. The kinds of symbols notifications used by the European Commission according to the degree of danger: a) alert notifications, b) information notifications, c) border rejection notifications, d) others (Commission Regulation (EU) No 16/2011)

Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 16/2011, ustanawiającym środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt określono rodzaje powiadomień, jakie mają być stosowane w systemie RASFF (Rybińska i in. 2011):

a) **powiadomienie alarmowe** – przesyłane są w momencie, gdy żywność lub pasze stanowiące poważne zagrożenie znajdują się na rynku i niezbędne jest podjęcie natychmiastowych działań w tym zakresie (Rys. 1a),

b) **powiadomienia informacyjne** – są przesyłane, gdy dany produkt nie jest dostępny na rynku lub też stopień zagrożenia jest niewielki, w takim przypadku pozostali członkowie nie są zobowiązani do podjęcia natychmiastowych działań (Rys. 1b),

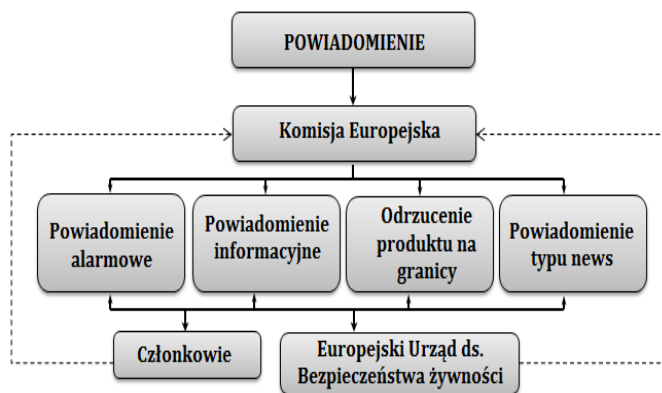
c) **odrzucenie produktu na granicy** – dotyczy dostaw żywności i pasz, które zostały zbadane i odrzucone na posterunku granicznym Unii Europejskiej z powodu uznania za stanowiące zagrożenie dla zdrowia konsumentów (Rys. 1c),

d) **inne** – wszelkie powiadomienia dotyczące bezpieczeństwa żywności oraz pasz, które nie zostały przesłane w formie powiadomienia alarmowego lub informacyjnego, ale są uznane przez Urzędy ds. Kontroli Żywności i Pasz za godne uwagi, są przekazywane członkom w formie informacji opatrzonej nagłówkiem „News” (Rys. 1d),

e) **cofnięte lub odrzucone powiadomienia** – powiadomienie zgłoszone przez członka sieci RASFF może zostać cofnięte lub odrzucone, jeżeli dowody lub informacje o tym zagrożeniu są niepełne lub niesprawdzone.

Członkowie sieci wysyłają, w zależności od zagrożenia, odpowiednie powiadomienia do punktu kontaktowego Komisji Europejskiej (Rys. 2.). W przypadku „powiadomienia o zagrożeniu” istnieje dodatkowy warunek: ma być ono przesłane do punktu kontaktowego Komisji w ciągu 48 godzin od momentu otrzymania informacji o tym zagrożeniu, a Komisja przekazuje to powiadomienie wszystkim członkom sieci w ciągu 24 godzin od otrzymania. „Powiadomienia o zagrożeniu” oraz „powiadomienia informacyjne”, zgodnie z art. 8 Rozporządzenia nr 16/2011, przed rozestaniem do wszystkich członków sieci, jest weryfikowane przez Komisję Europejską pod względem tego czy: powiadomienie jest kompletne i czytelne, temat powiadomienia mieści się w zakresie działań sieci RASFF zgodnie z art. 50 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002, powiadomienie zapewnia dostarczenie istotnych informacji w języku łatwo zrozumiałym dla wszystkich członków sieci (Rozpo-

rządzenia nr 16/2011). W następnym kroku Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania zależnie od rodzaju otrzymanego powiadomienia oraz niezwłocznie informują Komisję o podjętych przez nich środkach zaradczych i naprawczych. Również te informacje Komisja niezwłocznie przekazuje członkom sieci.

Rys. 2. Schemat działania systemu RASFF (<http://ec.europa.eu/rasff>)

Fig. 2. Functional diagram of the RASFF system (<http://ec.europa.eu/rasff>)

W przypadku wykrycia poważnego i powracającego problemu, Komisja Europejska żąda od danego kraju natychmiastowego zastosowania środków naprawczych, takich jak: skreślenie przedsiębiorstw z listy zakładów zatwierdzonych do handlu w krajach Unii Europejskiej, z których pochodzi zagrożenie, zablokowanie eksportu lub nasilenie kontroli.

System RASFF powiadamiany jest również w przypadku (Stankiewicz 2012):

- skargi konsumenta;
- zgłoszenia dokonane przez firmę;
- zatrucia pokarmowego.

W realnej sytuacji zagrożenia, wynikającej z faktu, że żywność lub pasze, które pochodzą ze Wspólnoty lub są przywożone z państwa trzeciego, prawdopodobnie stworzą poważne ryzyko dla zdrowia ludzkiego, zdrowia zwierząt lub środowiska oraz, że takie ryzyko nie może być wystarczająco objęte za pomocą środków podjętych przez dane Państwo lub Państwa Członkowskie, to zgodnie z artykułem 53 Rozporządzenia (WE) 178/2002 Komisja Europejska z własnej inicjatywy lub na wniosek Państwa Członkowskiego, natychmiast przyjmuje jeden lub więcej z następujących środków zaradczych:

a) w przypadku żywności lub pasz, które pochodzą ze Wspólnoty:

- zawieszenie wprowadzania na rynek lub spożywania danej żywności lub paszy;
- ustanowienie specjalnych warunków dla danej żywności lub pasz;
- każdy inny stosowny środek tymczasowy;

b) w przypadku żywności lub pasz, które pochodzą z państwa trzeciego:

- zawieszenie przywozu żywności lub pokarmu, z całego lub części danego państwa trzeciego, a
- gdy jest to możliwe do zastosowania, z państwa trzeciego tranzytowego;

- ustanowienie specjalnych warunków dla żywności lub pasz, w całym danym państwie trzecim lub jego części;
- każdy inny stosowny środek tymczasowy.

W przeciągu 10 dni roboczych, Komisja Europejska powinna podjęte środki przez siebie środki potwierdzić, poprawić, odwołać lub rozszerzyć, zgodnie z procedurą, określoną w art.58 ust.2, a powody decyzji ogłosić.

Komisja ma obowiązek informowania opinii publicznej m.in. o zagrożeniach dla zdrowia ludzi (Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002):. W celu zapewnienia obywatelom UE prawa dostępu do informacji dotyczących efektów działania RASFF, Komisja publikuje (art. 11 Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 16/2011):

a) skrócone informacje o wszystkich powiadomieniach o zagrożeniu, powiadomieniach informacyjnych i powiadomieniach o odrzuceniu na granicy podając kategorię i status powiadomienia,

b) skrócone informacje o produktach i zidentyfikowanych zagrożeniach, o państwie pochodzenia produktu, o państwach, w których produkty były dystrybuowane, o podstawie powiadomienia oraz o podjętych środkach,

c) roczne sprawozdanie dotyczące powiadomień przekazanych przez sieć.

Zgodnie z art. 9 Rozporządzeniem (UE)16/2011, każdy z członków sieci ma prawo zwrócić się do punktu kontaktowego Komisji o wycofanie powiadomienia za zgodą członka, który tego zgłoszenia dokonał. Może nastąpić to w przypadku, kiedy informacje na podstawie, których miałyby być podjęte działania są nieuzasadnione lub wysłane przez pomyłkę.

Polska w systemie RASFF

W Polsce funkcjonowanie systemu RASFF reguluje Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Polska, automatycznie po akcesji do Unii Europejskiej w maju 2004 roku, została włączona również do sieci RASFF. W strukturze systemu RASFF w Polsce znajdują się: Krajowy Punkt Kontaktowy, którym kieruje Główny Inspektor Sanitarny, Podpunkt Krajowego Punktu Kontaktowego (PKPK), którym kieruje Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzkie, powiatowe i graniczne organy urzędowej kontroli żywności nadzorowane przez Ministra Zdrowia (Państwowa Inspekcja Sanitarna) oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Inspekcja Weterynaryjna, Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych), terenowe organy Inspekcji Handlowej oraz jednostki naukowo-badawcze zaangażowane w prace systemu RASFF (Bodnar 2012; Stankiewicz 2012; Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r.).

Zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225) systemem szybkiego ostrzegania RASFF w Polsce kieruje Główny Inspektor Sanitarny, którego zadaniem jest:

- kierowanie i koordynowanie pracami Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK);
- powiadamianie Komisji Europejskiej o stwierdzonych przypadkach niebezpiecznej żywności oraz pasz.

Tabela 1. Liczba powiadomień systemu RASFF w latach 2006 – 2011 (The Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF). Annual Report 2011, Directorate General for Health&Consumers, European Commission)

Table 1. The number of RASFF notifications from 2006 to 2011 (The Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) Annual Report 2011, Directorate General for Health&Consumers, European Commission)

Rok; Year	Powiadomienia pierwotne; Original			Powiadomienia uzupełniające; Follow-up		
	Powiadomienie o zagrożeniu; Alert	Powiadomienie informacyjne; Information	Powiadomienie o odrzuceniu na granicy; Borderrejection	Powiadomienie o zagrożeniu; Alert	Powiadomienie informacyjne; Information	Powiadomienie o odrzuceniu na granicy; Borderrejection
	2006	910	687	1274	2157	640
2007	952	761	1211	2440	796	978
2008	528	1138	1377	1789	1329	743
2009	557	1191	1456	1775	1861	871
2010	576	1168	1554	1977	2027	1014
2011	617	1258	1828	2185	1920	1017
%	+7,1	+10,0	+17,8	+10,5	+5,3	+0,3

W ramach systemu RASFF, zgodnie z art. 13 ust. 1a Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842), funkcjonuje również Podpunkt Krajowego Punktu Kontaktowego (PKPK) kierowany przez Głównego Lekarza Weterynarii, którego zadaniem jest:

- zbieranie informacji dotyczących stwierdzonych przypadków niebezpiecznej żywności pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i środków żywienia zwierząt – w zakresie objętym kompetencjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- przekazywanie tych informacji do Krajowego Punktu Kontaktowego (Główny Inspektor Sanitarny) sieci systemu RASFF.

Główny Lekarz Weterynarii współpracuje z organami, o których mowa w art. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r., oraz Komisją Europejską w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawodawstwa weterynaryjnego.

W Polsce informacje o produktach wstępnie zakwalifikowanych, jako niebezpieczne są zbierane przez wojewódzkie, powiatowe i graniczne organy urzędowej kontroli żywności i środków żywienia zwierząt oraz przesyłane do Podpunktów Krajowego Punktu Kontaktowego, w którym zespół ekspertów ocenia potencjalne ryzyko związane z danym produktem oraz proponuje podjęcie odpowiednich środków zaradczych. Dane te w określonych przypadkach są przekazywane do Komisji Europejskiej i do Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności.

Informacje o ostrzeżeniach publicznych dotyczące żywności znajdującej się na terenie naszego kraju można znaleźć na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego (www.gis.gov.pl).

Skuteczność działania systemu RASFF

O skuteczności działania tego systemu i wpływu na poprawę bezpieczeństwa przepływu towarów i pasz świadczą dane przedstawione w tabeli 1.

Analizując przedstawione w tabeli 1 dane zauważono, na przestrzeni 6 lat, systematyczny spadek ilości powiadomień o statusie „Alert” (spadek o 293 powiadomienia) i wzrost ilości powiadomień o odrzuceniu produktów na granicy (wzrost o 554 powiadomienia) świadczy to wysokim zabezpie-

czeniu krajów Unii Europejskiej przed produktami mogącymi zagrozić bezpieczeństwu publicznemu.

W 2011 r. w ramach RASFF złożono 9 157 powiadomień dotyczących niezgodności z unijnymi przepisami dotyczącymi żywności, z czego 617 dotyczyło poważnych zagrożeń. Większość powiadomień stanowiła działania następcze (5 345), lecz zarejestrowano także 3 812 nowych powiadomień. Odzwierciedla to wzrastającą skuteczność systemu, który zapewnia coraz lepsze ukierunkowanie i szeroko zakrojone działania następcze. Spośród 3 812 nowych powiadomień: 3 139 dotyczyło żywności, 361 — pasz, zaś 312 — materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Niektóre z najczęściej zgłaszanych problemów odnosiły się do aflatoksyn w paszach, suszonych owoców i orzechów oraz migracji substancji chemicznych z wyrobów kuchennych pochodzących z Chin (Stankiewicz 2012)

Podsumowanie

System RASFF umożliwia podjęcie natychmiastowych działań w stosunku do zaistniałego zagrożenia, pozwala na szybkie wyeliminowanie z obszaru Unii Europejskiej produktów niebezpiecznych dla zdrowia i zapewnia jednolity poziom bezpieczeństwa żywności na całym jej terytorium. Dane z systemu RASFF są analizowane i stanowią podstawę do podejmowania zmian w zakresie prawa żywnościowego Unii Europejskiej.

Wykryte w ostatnich latach zagrożenia pozwoliły na wyciągnięcie wielu wniosków dotyczących sprawności i skuteczności działania systemu RASFF. Analiza spostrzeżeń przełożyła się na podjęcie działań usprawniających skuteczność systemu, między innymi (www.eurogospodarka.pl; Annual Report 2011):

- uruchomieniem RASFF – platformy powiadamiania on-line;
- przegląd istniejących standardowych procedur operacyjnych w zakresie zarządzania kryzysowego, przy jednoczesnym zapewnieniu dostatecznej elastyczności;
- przegląd zasad dotyczących identyfikowalności w celu szybszej i skuteczniejszej identyfikacji produktów niebezpiecznych oraz wycofania ich z obrotu, itp.

Kontynuowane będą także działania zmierzające do poprawy funkcjonowania systemu RASFF i sposobu współpracy różnych sieci i systemów ostrzegawczych.

Bibliografia

1. Bondar J. 2012. *Jak działa system RASFF?* www.gis.gov.pl, [dostęp: 16.05.2012 r.].
2. Directorate General for Health&Consumers the European Commission: *The Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF)*. Annual Report 2011.
3. Ledzion E., Postupolski J., Rybińska K., Kurpińska-Jaworska J., Szczęśna M., Karłowski K. 2010. *System RASFF jako element strategii bezpieczeństwa żywności w zakresie mikotoksyn*. Bromatologia i Chemia Toksykologiczna, XLIII, 4, 533–538.
4. Rybińska K., Postupolski J., Ledzion E., Kurpińska-Jaworska J., Szczęśna M. 2011. *Biologiczne zanieczyszczenia żywności – powiadomienia w RASFF*. Przemysł Spożywczy, 65, 7–8, 78–83.
5. Stankiewicz D. 2012. *System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF*. Analizy BAS, 78, nr 11. www.bas.sejm.gov.pl/publikacje [dostęp: 03.06.2013r.].
6. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.
7. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.
8. **Wykaz przepisów prawnych:**
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.
 - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 16/2011, ustanawiającego środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt.
9. **Strony internetowe:**
 - <http://www.eurogospodarka.pl/gospodarka-i-rynek/unijne-kontrola-zapewniaja-bezpieczenstwo-naszej-zywnosci> [dostęp: 31.07.2012r.].
 - <http://ec.europa.eu/rasff> [dostęp: 03.06.2013r.].

Iwona Michalska-Požoga

Katedra Procesów i Urządzeń Przemysłu Spożywczego

Politechnika Koszalińska

iwona.michalska-pozoga@tu.koszalin.pl**NOWOŚCI NORMALIZACYJNE Z 2013 ROKU****Komitet Techniczny 15 – MASZYN I URZĄDZEŃ DLA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO, HANDLU I GASTRONOMII****PN-EN 13379+A1:2013-05E**

Maszyny do produkcji makaronów – Maszyny do zawieszania, zdejmowania i cięcia, przenośniki powrotne prętów, magazyny prętów – Wymagania z zakresu bezpieczeństwa i higieny
Wprowadza: EN 13379:2001+A1:2013

PN-EN 13289+A1:2013-05E

Maszyny do produkcji makaronów – Suszarki i schładzarki – Wymagania z zakresu bezpieczeństwa i higieny
Wprowadza: EN 13289:2001+A1:2013

Komitet Techniczny 35 – MLEKA I PRZETWORÓW MLECZNYCH**PN-ISO 22935-1:2013-05P**

Mleko i przetwory mleczne – Analiza sensoryczna – Część 1: Ogólne wytyczne rekrutacji, wyboru, szkolenia i monitorowania oceniających
Wprowadza: ISO 22935-1:2009

PN-ISO 7238:2013-03P

Masło – Oznaczanie pH plazmy – Metoda potencjometryczna
Wprowadza: ISO 7238:2004

Komitet Techniczny 36 – ZBÓŻ I PRZETWORÓW ZBOŻOWYCH**PN-EN ISO 5526:2013-06E**

Ziarno zbóż, nasiona roślin strączkowych i inne ziarno konsumpcyjne – Nazewnictwo
Wprowadza: EN ISO 5526:2013, ISO 5526:2013

Komitet Techniczny 120 – JAKOŚCI WODY – BADANIA MIKROBIOLOGICZNE I BIOLOGICZNE**PN-EN ISO 7827:2013-06E**

Jakość wody – Oznaczanie "podatności na biodegradację" i "całkowitej" tlenowej biodegradacji związków organicznych w środowisku wodnym – Metoda z oznaczaniem rozpuszczonego węgla organicznego (RWO)
Wprowadza: EN ISO 7827:2012, ISO 7827:2010

Komitet Techniczny 310 – SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOCI**PN-EN 16104:2013-06E**

Dane dotyczące żywności – Struktura i format wymiany
Wprowadza: EN 16104:201

Komitet Techniczny 287 – BIOTECHNOLOGII**PN-EN ISO 21570:2007/A1:2013-06E**

Artykuły żywnościowe – Metody wykrywania organizmów zmodyfikowanych genetycznie i produktów pochodnych – Metody ilościowe oparte na kwasach nukleinowych
Wprowadza: EN ISO 21570:2005/A1:2013, ISO 21570:2005/Amd 1:2013

PN-EN ISO 21571:2006/A1:2013-06E

Artykuły żywnościowe – Metody wykrywania organizmów zmodyfikowanych genetycznie i produktów pochodnych – Ekstrakcja kwasów nukleinowych
Wprowadza: EN ISO 21571:2005/A1:2013, ISO 21571:2005/Amd 1:2013

Opracowała: Joanna Piepiórka – Stepuk

źródło: <http://www.pkn.pl/>